

Lasten ja nuorten auttavien palvelujen (116 111) vuosiraportti 2025

Julkaisija

Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Toinen Linja 17
00530 Helsinki
mll.fi

Teksti

Anna Weckström, Tatjana Pajamäki, Erika Viding

Kansikuva

AdobeStock

Ulkoasu

Hahmo Design Oy

Taitto

Tarja Petrell

Mannerheimin Lastensuojeluliitto on avoin kansalaisjärjestö, joka edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. MLL:n tavoitteena on lapsiystävällinen Suomi.

MLL tuntee lasten, nuorten ja perheiden arjen ja tarjoaa eri elämäntilanteissa vertaistukea, monipuolista vapaaehtoistoimintaa sekä osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Suomen suurimpaan lastensuojelujärjestöön kuuluu 71 107 jäsentä, 532 paikallisyhdistystä, 9 piirijärjestöä ja keskusjärjestö.

Vuosittain

- Lasten ja nuorten puhelin ja chat sekä Nuorten tukilinja vastaa yli 24 000 yhteydenottoon
- Vanhempainpuhelin, Vanhempainnetin kirjepalvelu ja chat vastaa lähes 2 500 yhteydenottoon.
- Ylä- ja yhtenäiskouluissa toimii noin 11 000 MLL:n tukioppilasta, internetissä nuoria tukevat verkkotukioppilaat eli verkk@rit.
- Lähes 3 000 MLL:n kouluttamaa tukihenkilöä tekee työtä perheiden ja nuorten parissa.
- MLL ylläpitää yli 512 perhekahvilaa, joissa kokoonnutaan noin 11 400 kertaa.
- MLL:ssa toimii noin 290 vertaisryhmää ja muuta aikuisten ryhmää.
- MLL:n kerhoissa käydään lähes 177 949 kertaa.
- MLL järjestää koulujen alkaessa Hyvä alku koulutielle-kampanjan, jolla tavoitetaan noin 50 000 eka-luokkalaisen vanhemmat.
- MLL järjestää vuosittain SuperDigi-koulun, joka tavoitti vuonna 2025 95 000 yläkoululaista.

MLL tarjoaa kaikenikäisille mahdollisuuden osallistua työhön lasten hyväksi. MLL:n toiminnan perusta on paikallinen vapaaehtoistoiminta.

mll.fi

Sisällys

Vahvat ja hiljaiset signaalit lasten ja nuorten maailmassa | s. 5

Johtopäätökset: Turvallisuuden kokemuksen heikkeneminen kuuluu yhteydenotoissa | s. 9

MLL:n toimenpide-ehdotukset | s. 10

Yhteydenotot vuonna 2025 | s. 12

 Lasten ja nuorten puhelin | s. 12

 Nuorten tukilinja | s. 13

 Chat ja nettikirjeet | s. 13

Yhteydenottojen aiheet vuonna 2025 | s. 15

Avun hakemiseen motivointi ja jatko-ohjaus | s. 17

Päivystystoiminta vuonna 2025 | s. 18

Lasten ja nuorten palaute | s. 19

 Puhelut | s. 19

 Nuorten tukilinja | s. 19

 Chat-keskustelut | s. 19

 Nettikirjeet | s. 19

Liitteet

 Liite 1 Toimintaa ohjaavat eettiset periaatteet | s. 21

 Liite 2 Digitaalisten palvelujen laatukriteerit | s. 22

 Liite 3 Toimintaa tukeneet koulut | s. 23

Lasten ja nuorten puhelin (116 111) ja chat

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lasten ja nuorten puhelin on vuonna 1980 perustettu valtakunnallinen, maksuton, suomenkielinen, kaikille lapsille ja nuorille tarkoitettu auttava puhelin. Puhelin päivystää vuoden jokaisena päivänä numerossa 116 111. Palvelun numero on yleiseurooppalainen lasten auttavien puhelinten numero, joka on yhteinen kaikissa Euroopan maissa. Päivystysajat ovat arkisin kello 14–20 ja viikonloppuisin ja juhlapyhinä päivystetään kello 17–20.

Lasten ja nuorten nettikirjepalveluun voi kirjoittaa luottamuksellisen kirjeen mihin vuorokauden aikaan tahansa. Päivystäjä kirjoittaa viestiin vastauksen viimeistään kahden viikon kuluessa, käytännössä noin kolmessa päivässä. Kirjepalvelu on osa MLL:n nuorille suunnattua nettisivustoa, Nuortennettiä. Nuorilla on myös mahdollisuus kahdenkeskiseen chat-keskusteluun aikuisen kanssa. Chat päivystää jokaisena päivänä, myös juhlapyhinä, klo 17–20. Chattiin voi varata myös ajan.

Ruotsinkielinen Barn- och Ungdomstelefonen samt nätbrevstjänst on toiminut vuodesta 2020 lähtien. Puhelin päivystää maanantaisin ja tiistaisin klo 14–17 ja keskiviikkoisin ja torstaisin klo 14–20. Nettikirjepalveluun voi kirjoittaa ympäri vuorokauden.

Kaikki yhteydenotot ovat nimettömiä ja luottamuksellisia. Lasten ja nuorten yhteydenottoihin vastaavat MLL:n kouluttamat vapaaehtoiset aikuiset päivystäjät. Päivystysvuoroa ohjaa aina MLL:n työntekijä, joka on vapaaehtoisten päivystäjien tukena.

Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin toiminta noudattaa eettisiä periaatteita, jotka on hyväksytty Vapaaehtoisen puhelin- ja verkkoauttamisen eettisten periaatteiden neuvottelukunnassa (liite 1). Periaatteiden mukaan yhteydenottajalle tarjotaan mahdollisuus luottamukselliseen keskusteluun. Puhelin- ja verkkoauttamisesta vastaa taustaorganisaatio, ei yksittäinen päivystäjä.

Lasten ja nuorten puhelimelle ja chatille on määritetty digitaalisten palvelujen laatukriteerit yhdessä lapsiasiavaltuutetun kanssa.

Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus (STEA) rahoittaa Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin toimintaa. Lisäksi vuonna 2024 toimintaa tukivat useat yritykset ja yksityishenkilöt. Kuudessa koulussa tehtiin päivätyökeräys Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin hyväksi (liite 2). Toimintaan on saatu myös projektiaavustusta Euroopan komission *Safer Internet* -ohjelmasta.

Nuorten tukilinja (116 111)

Nuorille suunnattu kriisikanava Nuorten tukilinja tarjoaa tukea ja apua 12–20-vuotiaille. Palvelun tarkoituksena on tukea itsetuhoisuudesta, väkivallasta, mielenterveysongelmista tai muista vaikeista tilanteista kärsiviä nuoria, jotka tarvitsevat ammattilaisen apua. Tavoitteena on helpottaa nuoren vaikeita tunteita sekä auttaa nuorta palveluihin pääsemisessä. Puheluihin vastaavat MLL:n ammattilaiset.

Nuorten tukilinja avautui elokuussa 2023 ja alkuvuodesta 2025 aukioloaikoja laajennettiin arki-illoista myös viikonloppuihin. Nuorten tukilinja on valtakunnallinen, anonyymi ja maksuton puhelinpalvelu, joka on auki joka ilta klo 20–24 numerossa 116 111.

Nuorten tukilinja oli Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksen (STEA) rahoittama kolmivuotinen hanke (2023–2025). Vuonna 2025 toiminta sai myös säätiöavustusta, joka mahdollisti palvelun aukiolon laajentamisen viikonloppuihin. Nuorten tukilinjan toiminta jatkuu hankekauden päätyttyä MLL:n oman varainhankinnan turvin.

Vahvat ja hiljaiset signaalit lasten ja nuorten maailmassa

MLL:n Lasten ja nuorten auttavilla kanavilla on monikymmenvuotinen historia. Pitkän aikavälin tarkastelussa tietyt teemat toistuvat yleisimpinä aiheina. Ne ovat vahvoja signaaleja siitä, millaisiin tilanteisiin lapset ja nuoret tarvitsevat tukea vuodesta toiseen: haasteita, joihin ei olla kyetty yhteiskunnassa ja palveluissa vastaamaan tai joihin lasten ja nuorten on mahdollisesti vaikea pyytää tai saada apua.

Hiljaiset signaalit kertovat jostakin ilmiöstä, teemasta tai muutoksesta, joka näyttäytyy kuluneen vuoden yhteydenotoissa uutena tai kasvavana teemana. Hiljainen signaali voi olla vielä määrällisesti pientä, mutta sisällöllisesti kiinnostavaa ja merkityksellistä tietoa. Lasten ja nuorten palvelujen yhteydenotoissa kuuluvia hiljaisia signaaleja tunnistamalla ja esiin nostamalla avataan näkymiä ja mahdollisia tulevaisuuskuvia siihen, millaiset tarpeet tai haasteet lapsia ja nuoria lähivuosina yhä enenevässä määrin koskettavat.

Yksinäisyyden kokemukset ja turvallisen aikuisen tarve korostuvat lasten ja nuorten arjessa

Lasten ja nuorten auttavien ilmaiseen ja anonyymiin palveluun voi ottaa yhteyttä missä tahansa asiassa, tai vaikka asiaa ei olisikaan. Tuhannet lapset ja nuoret käyttävät tätä mahdollisuutta ja arjessa koettu yksinäisyys/aikuisen kaipuu on vuodesta toiseen isoin aihealue kaikenikäisillä lapsilla ja nuorilla. Erityisesti arjessa koettu yksinäisyys kuului 9–14-vuotiaiden yhteydenotoissa. Vuonna 2025 noin 6 750 yhteydenottoa tilastoitiin Arjessa koettu yksinäisyys -teemaluokan alle.

Turvan ja kuulluksi tulemisen tarve

Erityisesti MLL:n Lasten ja nuorten puhelimen iltapäivissä korostuivat lasten ja nuorten yksinolo ja turvallisen aikuisen kaipuu. Lapset ja nuoret ottivat yhteyttä törmätyksien yllättäviin tai uhkaaviin tilanteisiin tai varmistelivat arjessa tapahtuneen tilanteen vaarallisuutta ja kyselivät jatko-ohjeita. Esimerkiksi avaimet olivat kadoksissa tai tuntematon aikuinen oli käyttäytynyt uhkaavasti. Osa halusi juttuseuraa viettäessään pitkiä sairaspäiviä kotona.

Joillekin nuorille, joilla on eritasoisia sosiaalisten tilanteiden pelkoja, puhelimesta keskustelu turvallisen aikuisen kanssa toimi konkreettisenä tukena jännittäviksi koetuissa arjen tilanteissa. Myös ilta-aikaan Nuorten tukilinjalta yhteyttä ottavat kaipasivat turvallista aikuista rauhoittamaan ahdistuksen hetkellä.

Moni lapsi ja nuori tukeutuu palveluun säännöllisesti

Arjessa koettu yksinäisyys -aiheella yhteyttä ottavista yhä useampi oli toistuvaissoittajia. He hakivat palvelusta turvaa, jatkuvuutta ja puheumppania, joka auttoi jaksamaan arjessa. Joidenkin lasten ja nuorten yhteydenotot olivat lähes päivittäisiä. Erityisesti puhelimeen ottivat yhteyttä samat lapset ja nuoret, joiden yksinäisyys ja siihen liittyvä ahdistus ei poistunut viikkojenkaan myötä. Joillekin kontakti päivystäjään oli ainoa kuuluksi tulemisen taho. Yhteydenpidosta muodostui heille säännöllinen tapa ylläpitää turvallisuuden tunnetta ja jäsentää omaa arkea. Osa nuorista kertoi, että yhteydenotto Nuorten tukilinjalta oli keino pitää itsensä hengissä kaikkein vaikeimpina hetkinä. Säännöllisesti palveluun tukeutuville lapsille ja nuorille yhteydenotto ei välttämättä ole neuvontaa tai ongelmanratkaisua varten, vaan he hakevat kuulluksi tulemisen kokemusta ja tunnetta siitä, että heidän vierellään on välittävä aikuinen.

Psyykkiseen terveyteen liittyvät huolet ovat kasvussa

Psyykkiseen terveyteen liittyvien yhteydenottojen määrä on kasvanut vuosittain. Merkittävin kasvu nähtiin vuonna 2023, jolloin yhteydenottoja vastaanotettiin lähes tuhat enemmän kuin vuonna 2022. Kasvua selittää 116 111-numeron aukioloaikojen laajentuminen elokuussa 2023 Nuorten tukilinjan avauduttua. Vuonna 2025 psyykkiseen terveyteen liittyvät yhteydenotot lisääntyivät 300:lla edellisvuoteen verrattuna, ja aihe kuului 4 154 yhteydenotossa.

Psyykkiseen terveyteen liittyvät aiheet kuuluivat erityisesti tyttöjen yhteydenotoissa. Vuonna 2025 yhteydenottajista 82 % oli tyttöjä. Tyttöjen osuus on pysynyt lähes muuttumattomana viimeisten viiden vuoden aikana.

Pahaa oloa helpotetaan vahingoittamalla itseään

Vuonna 2025 itsensä vahingoittamiseen liittyviä yhteydenottoja tuli noin sata enemmän kuin vuonna 2024. Yhä useammassa yhteydenotossa lapsi tai nuori kertoi helpotavansa pahaa oloaan viiltelemällä. Erityisesti aihe kuului 12-14-vuotiaiden yhteydenotoissa. Moni lapsista ja nuorista koki itsensä vahingoittamisen olevan ainoa keino, joka auttaa pahan olon keskellä. Pahan olon taustalla oli erilaisia syitä mm. vaikeudet sosiaalisissa suhteissa, perheen sisäiset ristiriidat, ahdistuneisuus ja erilaiset pelot.

Osalla lapsista tai nuorista viiltely oli kestänyt useita vuosia ja osa yhteydenottajista kertoi viillelleen ensimmäistä kertaa. Usein yhteydenoton aikana lapsi tai nuori kertoi halustaan satuttaa itseään, mutta ennen teon toteuttamista he olivat ottaneet yhteyttä Lasten ja nuorten auttaviin palveluihin. Apua myös pyydettiin viiltelyhaavojen hoitoon. Ilta-aikaan Nuorten tukilinjalla korostuivat yhteydenotot, joissa nuori kaipasi tukea selviytyäkseen seuraavaan päivään vahingoittamatta itseään.

Itsensä vahingoittaminen oli aihe, joka aiheutti monessa yhteydenottajassa häpeän tunnetta, mikä vuoksi siitä ei ollut uskallettu kertoa lähiaikuisille tai jo olemassa oleville hoitokontakteille. Lapset ja nuoret usein kertoivat peittelevänsä viiltelyn jättämiä jälkiä, sillä pelkäsivät vanhempien ja ystävien reaktioita.

Palvelujärjestelmäpettymykset

Useassa psyykkiseen terveyteen liittyvässä yhteydenotossa korostui avun saamisen vaikeus ja/tai hoidon tehottomuus. Lapset ja nuoret kertoivat siitä, miten apua ei ole saatu vaikka sitä on aktiivisesti haettu. Erityisesti nuoret, jotka eivät olleet opiskeluhuoltopalvelujen piirissä, kokivat avun saamisen haastavana. Nuoret kertoivat esimerkiksi hakeneensa apua julkisesta terveydenhuollosta pitkään jatkuneeseen masennukseen tai ahdistukseen, mutta heille ei ollut tarjottu riittäviä tai oikeanlaisia hoito- ja tukitoimenpiteitä. Osalla nuorista ei ollut enää voimia lähteä kartoittamaan itsenäisesti muita tukipalveluita.

Osassa yhteydenotoista lapset ja nuoret kuvasivat tilanteita, joissa ammattilainen oli vähätellyt heidän huoltaan. Esimerkiksi terveydenhoitajien kerrottiin vähätelleen syömishäiriöön viittaavia oireita, ja kuraattorien koettiin suhtautuneen riittämättömästi nuoreen kohdistuvaan kiusaamiseen. Yhteydenottajilla oli usein kokemuksia siitä, etteivät he olleet saaneet tilanteeseen-

sa tarvittavaa apua. Useat nuoret olisivat toivoneet ammattilaisilta konkreettisempia menetelmiä ahdistuksen hallintaan ja arjessa selviytymiseen. Myös osa ammattiavun piirissä olevista lapsista ja nuorista kertoi kokeneensa kohtaamattomuutta heitä hoitavien ammattilaisten taholta. Osa koki ammattilaisten pettäneen luottamuksen. Kohtaamattomuuden kokemusten seurauksena lasten ja nuorten luottamus ammattilaisia kohtaan heikkeni, mikä johti siihen, että osa heistä jätti kertomatta ammattilaisille asioista, joihin he olisivat tarvinneet tukea.

Sijaishuollon piirissä olevat lapset ja nuoret toivat esiin kokemuksiinsa epäasiallisesta kohtelusta sijaishuollon ammattilaisten taholta. Osalla nuorista oli kokemus, että ammattilaiset eivät välitä esimerkiksi nuori kertoi, että ei ollut pääsyt lääkäriin osastohoidon aikana. Lisäksi joissakin tapauksissa nuoret kuvasivat rajoitustoimenpiteiden olleen liiallisia tai tilanteeseen nähden perusteettomia. Osa kertoi saaneensa vähätelviä kommentteja kertoessaan huolistaan. Vakavissa ja akuuteissa yhteydenotoissa nuorta kannustettiin kääntymään lastensuojelulaitoksen työntekijän puoleen, mutta usein yhteydenottaja koki, että häntä ei uskottaisi tai nuori kertoi jo kääntyneensä saamatta apua. Ammattilaiselta avun pyytämisen halukkuuteen vaikutti myös se, kuka työntekijöistä oli kulloinkin vuorossa. Yhteydenotoissa myös kuvattiin, miten tukiperheen aikuinen koettiin pelottavaksi.

Vertaissuhteisiin liittyvät huolet korostuvat

Kuten monina aikaisempinakin vuosina, vertaissuhteisiin liittyvät huolet olivat palvelun puhutuimpia teemoja vuonna 2025. Yksinäisyys, kiusaamiskokemukset, ystävyysuhteiden ristiriidat ja seurustelusuhdeiden haasteet nousivat esiin lähes 3 000 yhteydenotossa. Eri-ikäiset lapset ja nuoret kertoivat yksinäisyydestä sekä ulkopuolisuuden tunteista koulussa tai harrastusryhmissä. Jännitystä ja pelkoa ulossulkemisesta koettiin myös uuteen kouluun tai ryhmään siirryttäessä. Moni puhui ristiriidoista kaverien kanssa. Vanhemmat nuoret kärsivät seurustelukumppanin puutteesta sekä yksinäisyydestä, joka korostui etenkin juhlapyhien aikaan. Seurustelusuhdeissa osa nuorista koki epäasiallista kohtelua, vallankäyttöä sekä väkivaltaa.

Erilaiset kiusaamiskokemukset olivat yleisiä erityisesti ala- ja yläkouluikäisillä yhteydenottajilla. Kiusaa-

minen oli sekä suoraa fyysistä väkivaltaa esimerkiksi potkimista ja lyömistä että haukkumista, nolaamista, valheiden levittämistä sekä systemaattista ryhmän ulkopuolelle jättämistä.

Myös digitaalinen kiusaaminen oli tavallista. Peli-alustoilla ja sosiaalisessa mediassa jaettiin loukkaavia tarroja tai muokattuja kuvia, järjestettiin salassa tapaamisia sekä suljettiin ryhmien ulkopuolelle. Moni kaipasi keskustelua siitä, pitäisikö ryhmästä poistua vai yrittää pysyä mukana. Osa yhteydenottajista kertoi ilmoittaneensa häirinnästä palvelun ylläpidolle ilman vaikutusta. Monessa yhteydenotossa lapset ja nuoret pohtivat miten kiusaamiseen sosiaalisen median alustoilla, joka oli manipulatiivista ja ulossulkevaa pikemminkin kuin avoimesti näkyvää, kannattaisi tai ylipäätään voisi puuttua.

Kiusaamista koskevissa yhteydenotoissa hiljaisena signaalina näkyi vuonna 2025 erityisesti ulkonäköön liittyvä kommentointi sekä rasismi. Useat lapset ja nuoret kertoivat joutuvansa kuulemaan toistuvia huomautuksia ihonväristään, etnisestä taustastaan tai muusta ulkoisesta piirteestä. Rasistiset haukkumasanat, nimittely ja stereotyyppoihin pohjautuvat kommentit olivat yleisiä. Osa lapsista haastoi myös päivystäjiä rasistisilla ilmaisuilla tai provosoivilla kysymyksillä. Myös painoon, pukeutumiseen, vammaan tai muihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kohdistuva pilkkaaminen oli tavallista.

Kiusaamisen seuraukset nousivat esiin monissa yhteydenotoissa ja myös monien lasten ja nuorten loma-aikoja varjosti huoli tulevasta yksinäisyydestä tai kiusatuksi tulemisesta seuraavana lukukautena. Masennus- ja ahdistusoireilu oli tavallista. Moni kertoi olleensa kiusattuna koko kouluajan, alakoulusta yläkouluun, mikä oli heikentänyt luottamusta muihin. Vaikka kiusaaminen oli päättynyt, sen jäljet näkyvät pelkoina, ahdistuksena ja jatkuvana varuillaan olemisena. Osalla se oli laukaissut itsetuhoisia ajatuksia sekä itseä vahingoittavaa käyttäytymistä.

Yhteisenä nimittäjänä kiusaamista koskevissa yhteydenotoissa oli se, ettei niihin ollut kyetty puuttumaan riittävästi tai puuttuminen ei ollut tuottanut tulosta. Osa oli tehnyt rikos- tai lastensuojeluilmoituksen yhdessä perheensä kanssa mutta haki edelleen tukea itselleen palvelusta. Toisaalta monet kertoivat, että harrastukset tai yksikin luotettava ystävä olivat auttaneet jaksamaan kiusaamiskokemuksista huolimatta.

Nuoret kantavat vastuuta huonosti voivista ystävistä

Hiljaisena, mutta vakavana signaalina vuonna 2025 vertaissuhteisiin liittyvissä yhteydenotoissa kuuluivat tilanteet, joissa lapsi tai nuori joutui kantamaan vastuuta, joka kuuluisi aikuisille. Yhteydenottajat kuvasivat huolta ja vastuuta ystävistä, joilla oli itsetuhoisia- ja/tai itsemurha-ajatuksia. Nuoret pohtivat, miten voisivat tukea ystävää tämän vaikeuksissa, ja kertoivat kokevansa keinottomuutta ystävän itsetuhoisen käyttäytymisen edessä. Osa yhteydenottajista oli toiminut huonosti voivan ystävän tukena jo pitkään, mikä oli lisännyt heidän kuormitustaan merkittävästi. Toiset kertoivat oman psyykkisen voinnin heikentyneen ystävän tilanteen takia. Lisäksi osa nuorista koki syyllisyyttä ja pelkäsi rikkoneensa ystävän luottamuksen hakiessaan ulkopuolista apua, vaikka he olivat toimineet tilanteessa asianmukaisesti ja vastuullisesti.

Lähisuhteissa koetun väkivallan ja seksuaalisen häirinnän määrä kasvoi nuorten yhteydenotoissa

Vuonna 2025 639 yhteydenotossa käsiteltiin fyysisen, psyykkisen ja henkisen väkivallan kokemuksia. Määrä on kasvanut tasaisesti vuodesta 2020, ja väkivallan teemat ovat nousseet yhdeksi palvelun keskeisistä vakavista huolenaiheista. Lapset ja nuoret kertoivat lähiaikuisten käyttämästä väkivallasta: lyömisestä, uhkailusta sekä pelkoa herättävästä raivoamisesta. Moni kuvasi myös tilanteita, joissa joutui kantamaan vastuuta vanhemman päihdeongelmasta tai täydellisestä jaksamattomuudesta. Osa kertoi jääneensä ilman riittävästi huolenpitoa kotona.

Väkivaltaa koettiin myös seurustelusuhteissa. Nuoret kertoivat henkisestä painostuksesta, kontrolloinnista ja fyysisestä väkivallasta. Joissain tapauksissa kumppani oli käyttäytynyt uhkaavasti tai väkivaltaisesti jo pitkään, mutta nuori ei ollut uskaltanut tai osannut irrottautua suhteesta.

Yhteydenotoissa tuli esiin myös sijoitettujen lasten ja nuorten kokemuksia. Nuoret hakivat tukea niin perheväkivallan, laitotarjen kuin muiden lähiyhteisöjen aiheuttaman pelon ja epävarmuuden vuoksi.

Myös seksuaalinen häirintä ja väkivalta lisääntyivät yhteydenotoissa

Seksuaalista häirintää, ahdistelua ja seksuaaliväkivaltaa käsiteltiin vuonna 2025 yhteensä 235 yhteydenotossa. Häirintää koettiin koulussa, harrastuksissa, sekä vapaa-ajalla erilaisissa julkisissa tiloissa. Tekijöinä olivat sekä aikuiset että ikätoverit. Moni kertoikin pelkäävänsä yksin olemista tuntemattomien aikuisten kanssa tai esimerkiksi koulumatkoja, joilla oli aiemmin koettu häirintää. Useimmin kokemuksista kertoivat tytöt mutta myös pojat olivat kokeneet häirintää ja ahdistelua.

Osassa yhteydenotoista kuvattiin vakavia seksuaaliväkivallan kokemuksia. Nuoret kertoivat pakotetuista tai suojaamattomista yhdynnöistä seurustelusuhhteissa sekä tilanteista, joissa heidän rajansa ohitettiin, vaikka he olivat pyytäneet lopettamista.

Nuoret kysyivät usein neuvoja omien rajojen määrittelyyn. Keskusteluissa saatettiin varmistella esimerkiksi sitä, voiko seksin aina lopettaa, vaikka olisi alun perin halunnut ja miten omista rajoistaan voisi kertoa ilman pelkoa seurauksista.

Myös digitaalisissa ympäristöissä koettiin säännöllisesti ahdistelua. Nuoret kertoivat pyytämättä lähettyistä seksuaalisista kuvista, painostuksesta lähettää alastonkuvia, kiristämisestä sekä tuntemattomien aikuisten seksuaalissävyyteisistä viesteistä. Joissain tilanteissa tuttu nuori on vaatinut tai levittänyt omia intiimejä kuvia vastoin tahtoa.

Taloudelliset huolet näkyvät lasten ja nuorten arjessa

Yhteydenotot lasten ja nuorten palveluihin eivät useinkaan ala puheella rahasta, minkä vuoksi taloudellista huolta ei näy juurikaan palvelun tilastoinnissa, jonne kirjataan vain yhteydenoton pääaiheet. Kolmen kuukauden seurantajakson aikana syksyllä 2025 kiinnitettiin kuitenkin erityistä huomiota yhteydenottoihin, joissa lapsi tai nuori puhui jotakin rahaan liittyvää. Aineistoa kertyi spontaanisti yli 100 yhteydenoton verran. Aineisto osoittaa, että perheiden tiukentunut taloustilanne vaikuttaa yhä useamman lapsen ja nuoren hyvinvointiin.

Moni nuori oli huolissaan hoitoon pääsemisestä ja terveydenhuollon kustannuksista perheen rahatilanteen vuoksi. Erityisesti psykologikäyntien, terapian ja erilaisten hoitojen maksullisuus nousi yhteydenotoissa esiin. Jotkut kertoivat, ettei perheellä ollut varaa tarvittaviin lääkkeisiin tai esimerkiksi raskaudenkeskeytykseen. Perheissä oli jouduttu myös luopumaan välttämättömistä menosta, kuten lemmikin eläinlääkärikäynneistä.

Ruokaan liittyvät huolet olivat osalle tavallisia. Joillain oli kotona konkreettista pulaa ruoasta. Jotkut nuoret hakivat ruoka-apua vanhempiensa puolesta, koska vanhempi koki häpeää taloustilanteestaan. Nuoret kertoivat myös kuulleensa ulkopuolisilta huomautuksia kuluneista vaatteista tai muista näkyvistä köyhyyden merkeistä.

Monissa perheissä tiukat talousolosuhteet kärjistyivät arjessa. Osa aikuistuvista nuorista ei voinut muuttaa pois kotoa epävakasta tilanteesta rahanpuutteen vuoksi. Joissakin perheissä avioeroa ei voitu toteuttaa taloudellisten syiden takia, vaikka aikuisten välinen keskinäinen riitely oli jatkuvaa. Talous oli myös sidottu valtasuhteisiin: vanhempi saattoi rahoittaa nuoren elämää ja samalla vaatia vastineeksi asioita, joihin nuori ei olisi halunnut suostua.

Taloudellinen tilanne heijastui myös tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Osa nuorista kertoi, ettei heillä ollut varaa ajokorttiin, joka olisi ollut edellytys halutulle koulutusalalle. Harrastuksista jouduttiin luopumaan, mikä kavensi sosiaalisia verkostoja ja arjen tukirakenteita.

Johtopäätökset: Turvallisuuden kokemuksen heikkeneminen kuuluu yhteydenotoissa

Yhteydenottojen perusteella osa lapsista ja nuorista kokee turvattomuutta lähisuhteissaan tai lähiyhteisöissään. Osa lapsista ja nuorista elää olosuhteissa, jotka vaarantavat heidän hyvinvointiaan. Yhteydenotot psyykkiseen hyvinvointiin liittyen ovat lisääntyneet palvelussa merkittävästi. Erityisesti huoli mielenterveydestä, itsensä vahingoittamisesta ja itsetuhoisesta käyttäytymisestä on kasvanut.

Myös vertaisryhmissä koetut kiusaamisen ja ulkopuolisuuden kokemukset ovat yleisiä. Erityisesti rasismi ja muu ulkonäköön liittyvä kommentointi on lisääntynyt. Osalla kokemukset ovat kestäneet koko kouluiän.

Monet yhteyttä ottaneet kertovat väkivalta- ja häirintäkokemuksista, joita he kohtaavat sekä lähiaikuisten että

tuntemattomien taholta. Myös vertaisten taholta koetaan häirintää ja väkivaltaa esimerkiksi seurustelusuhteissa: Rajojen rikkominen, luvaton koskettaminen ja epäasiallinen kohtelu ovat toistuvia teemoja yhteydenotoissa. Digitaalinen ahdistelu on osalle arkipäivää.

Osa lapsista ja nuorista kuvaa kokemuksia laitoksissa ja osastoilla, joissa rajoitustoimenpiteet on koettu liiallisiksi tai epäoikeudenmukaisiksi. Luottamus ammatilaisiin horjuu erityisesti niillä, jotka ovat valmiiksi haavoittuvassa asemassa.

Turvattomuutta lapsilla ja nuorilla lisää myös taloudellinen epävarmuus. Nuoret kertovat peruspuutteista ja siitä, että rahatilanne rajoittaa mahdollisuuksia suunnitella omaa elämäänsä.

MLL:n toimenpide-ehdotukset:

Lasten ja nuorten turvallisuudesta huolehtiminen edellyttää yhteisöjen toiminnan valvontaa ja vastuunkantoa kouluyhteisöissä, harrastuksissa, sosiaalisen median alustoilla sekä arjen ihmissuhteissa. Myös koettu köyhyys on selkeä hyvinvointiriski, joka näkyy lasten ja nuorten kertomuksissa laajasti.

- Fyysiseen väkivaltaan ja esimerkiksi sosiaalisessa mediassa näkyvään häirintään ja kiusaamiseen tarvitaan tehokasta puuttumista ja sosiaalisen median alustojen vastuunkantoa. Samalla on muistettava, että manipulatiivisen kiusaamisen, esimerkiksi ulossulkemiseen tai perättömien valheiden levittämiseen eivät alustojen toimet tai rikosoikeudellinen vastuu helposti ylety. Näissä tilanteissa tarvitaan aikuisia, jotka tunnistavat, kuulevat, kohtaavat ja uskaltavat puuttua haitalliseen käyttäytymiseen.
- Vuonna 2025 kiusaamisen kokemuksissa kuuluivat lisääntyneesti rasistiset sekä erilaiset ulkonäköön liittyvät loukkaukset. Vertaisten kommentit voivat vaikuttaa pysyvästi kehittyvän lapsen tai nuoren itsetuntoon. Aikuisten esimerkki, puhetapa ja valmius puuttua pienimpiinkin epäilyihin haukkumisesta tai syrjinnästä ovat olennaisia turvallisen kasvu ympäristön rakentamisessa.

- Laadukas seksuaalikasvatus on parasta seksuaalisen häirinnän ja väkivallan ennaltaehkäisyä: Lapset ja nuoret tarvitsevat tietoa ja sanoja puhua omista rajoistaan, suostumuksesta ja seksuaalisuuden turvallisista käytännöistä. Seksuaalikasvatus, varhaiset keskustelut ja selkeät ohjeet eri tilanteissa toimimiseen ovat keskeisiä sekä reaali maailmassa että digitaalisessa ympäristössä.
- Hyvä seksuaalikasvatus on myös seksuaalirikollisuuden ehkäisyä ja tekijänäkökulma on otettava huomioon entistä paremmin: nuorille on painotettava molemman osapuolen halukkuutta sekä toisen koskemattomuuden ehdotonta kunnioittamista. Tähän tarvitaan myös nuorille sopivan sanaston pohtimista. Useat yhteydenotot liittyivät seurustelusuhteisiin, joissa rajojen rikkominen oli ollut pitkäaikaista. Tämän vuoksi nuorille kohdistettua tietoa on päivitettävä jatkuvasti.
- Lapset ja nuoret tarvitsevat konkreettisia keinoja suojella itseään. Kun he ymmärtävät henkilökohtaisen koskemattomuuden merkityksen, he tunnistavat paremmin tilanteet, joissa heidän rajojaan rikotaan niin digimaailmassa kuin ruudun ulkopuolellakin. On tärkeää, että heille kerrotaan myös suojaikärajoista, rikosoikeudellisesta vastuusta ja siitä, miten toimia, jos oma tai toisen turvallisuus herättää huolta.

Vastattiin
24 152
yhteydenottoon:

18 240
puhelia

1 514
nettikirjettä

3 857
chat-keskustelua

191
ajanvarauschat-keskustelua

40
ajanvarauspuhelia

310
keskustelupalstaviestiä

Soita **116 111**
ma-pe klo 14–24, la-su klo 17–24,
Barn- och Ungdomstelefonen
0800 96 116
må-ti kl. 14–17, ons-to kl. 14–20

Kirjoita **nettikirje**,
skriv ett **brev 24/7**

Chattaa joka ilta klo 17–20

”Tuntuu että olit eka, joka oikeesti kuuntelee.”

Lasten ja nuorten auttavat palvelut 2025

Vahvat signaalit:

- Yksinäisyyden kokemukset
- Psykkiseen terveyteen liittyvät huolet
- Vertaissuhdehuolet ja kiusaaminen
- Lähisuhteissa tapahtuva väkivalta
- Itsensä vahingoittaminen
- Palvelujärjestelmäpettymykset

Hiljaiset signaalit:

- Lisääntynyt rasismi sekä ulkonäköön liittyvä arvostelu
- Seksuaalinen häirintä ja seurustelusuhteissa koettu väkivalta
- Nuorten kokema vastuu huonosti voivista ystäväistä
- Toistuvaisyhteydenottajien kasvanut määrä
- Taloudelliset huolet painavat lapsia ja nuoria

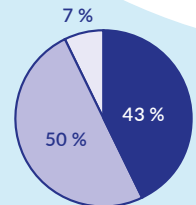
Yhteydenottajat

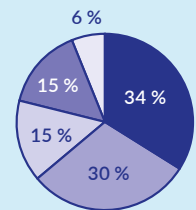
60 prosenttia yhteydenottajista 12–17-vuotiaita, 74 prosenttia tyttöjä

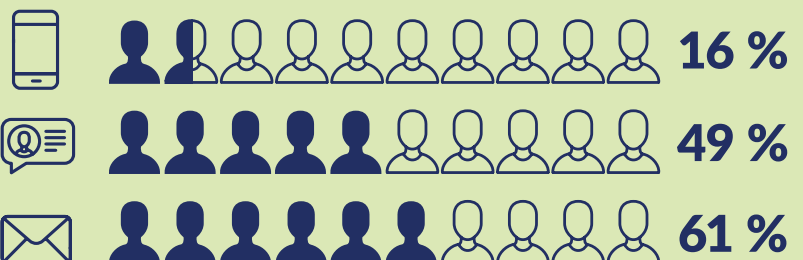
43 % poikia
50 % tyttöjä
7 % ei tietoa

Alle 12 v. 34 %
12–14 v. 30 %
15–17 v. 15 %
18–21 v. 15 %
yli 22 v. 6 %

Vuonna 2025 jatko-ohjattiin hakemaan ammattiapua

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Yhteydenotot vuonna 2025

Vuonna 2025 MLL:n lapsille ja nuorille suunnatuissa tukipalveluissa vastattiin yhteensä 24 152 yhteydenottoon.

Suomenkielisessä Lasten ja nuorten puhelimesta ja chatissa vastattiin yhteensä 16 134 yhteydenottoon. Yhteydenotoista 10 452 oli puheluita, 1 320 nettikirjeitä ja 3 857 chat-keskustelua. Ammattilaisvetoisia ajanvarauschat-keskusteluita käytiin 195. Lisäksi vastattiin 310 keskusteluviestiin MLL:n Nuortennetin keskustelualueella. Ruotsinkielisessä Barn- och Ungdomstelefonen samt nätbrevstjänst -palvelussa vastaanotettiin 2 122 yhteydenottoa, joista 1 928 oli puheluita ja 194 nettikirjeitä.

Vuoden aikana palveluissa keskusteltiin puhelimesta ja chatissa 3 193 tuntia eli yli 190 000 minuuttia lasten ja nuorten kanssa. Palvelut ovat suosittuja ja puhelimesta sen aukioloaikoina vain noin joka neljänteen soitonyritykseen pystyttiin vastaamaan vuonna 2025. Vastaamattomia soitonyrityksiä puhelimeen tuli eri vuorokauden aikoina lähes 68 000 kappaletta. Chatin ollessa auki enimmillään neljä lasta tai nuorta voi jonottaa vapautuvaa päivystäjää. Jonoon päässeistä 49 prosenttia pääsi keskustelemaan päivystäjän kanssa. Nettikirjepalvelussa uusien käyttäjätunnusten luomista voitiin rajoittaa palvelun ollessa ruuhkautunut. Vuonna 2025 uusien kirjeiden määrää jouduttiin rajoittamaan useamman kerran.

Nuorten tukilinjalta vastattiin 5 860 puheluun ja käytiin 40 ajanvarauskeskustelua nuorten kanssa.

Lasten ja nuorten puhelin

Lasten ja nuorten puhelimen ja Barn- och Ungdomstelefonenin tilastoiduista yhteydenotoista 61 prosenttia oli **keskustelupuheluita**, joissa päivystäjän ja soittajan välille syntyi keskusteluyhteys. Puheluista 9 prosenttia oli yhteydenottoja, joissa puhelun soittaja oli lapsi tai nuori, mutta vastavuoroista keskustelua ei syntynyt. Näissä puheluissa yhteydenottaja esimerkiksi huusi tai kiroili puheluun vastanneelle päivystäjälle tai soitti musiikkia.

Hiljaisia yhteydenottoja, joissa puhelu yhdistyi, mutta yhteydenottaja ei puhunut mitään, oli 18 prosenttia ja **kohderyhmään kuulumattomia** (eli yli 25-vuotiailta tulleita yhteydenottoja) 12 prosenttia.

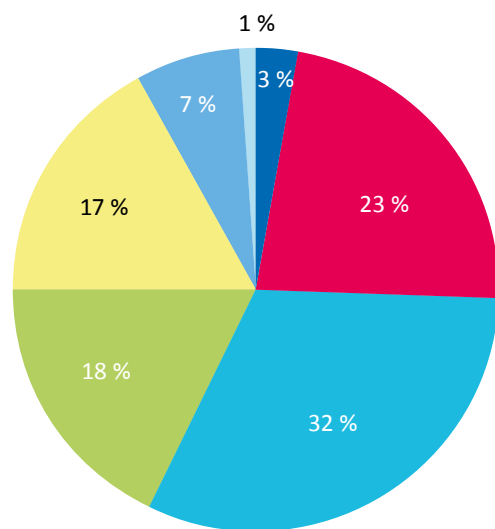
Keskustelupuheluiden soittajista 46 prosenttia oli tyttöjä ja 49 prosenttia poikia. Viidessä prosentissa yhteydenotoista lapsen tai nuoren sukupuoli ei selvinnyt yhteydenoton aikana.

Lasten ja nuorten puhelimen ja Barn- och Ungdomstelefonenin keskusteluyhteydenotoista valtaosa, kaksi kolmasosaa tuli alle 15-vuotiailta soittajilta. Puheluita tuli

eniten 9–11-vuotiailta (36 prosenttia) ja 12–14-vuotiailta (31 prosenttia). Alle 9-vuotiaiksi tilastoitiin 4 prosenttia soittajista. Puheluista 14 prosentissa soittajan iäksi tilastoitiin 15–17 vuotta, 10 prosentissa 18–21 vuotta. Soittajista 5 prosenttia tilastoitiin 22–25-vuotiaiksi.

Puheluiden kestot vaihtelivat muutaman minuutin ja useamman tunnin välillä. Puheluista 72 prosenttia oli kestoltaan lyhyempiä, alle 15 minuutin puheluita. 20 prosenttia puheluista oli kestoltaan 16–30 minuuttia ja 7 prosenttia puheluista kesti yli puoli tuntia. Yhteensä puhuttiin lasten ja nuorten kanssa yli 1 200 tuntia vuonna 2025. Pitkään kestävien puheluiden soittaja on usein vanhempi, yli 15-vuotias nuori, ja aiheet liittyvät usein psyykkiseen terveyteen, ihmissuhteisiin ja/tai kaltoinkohteluun.

Lasten ja nuorten puhelimen keskustelupuhelujen soittajat ikäryhmittäin 2025

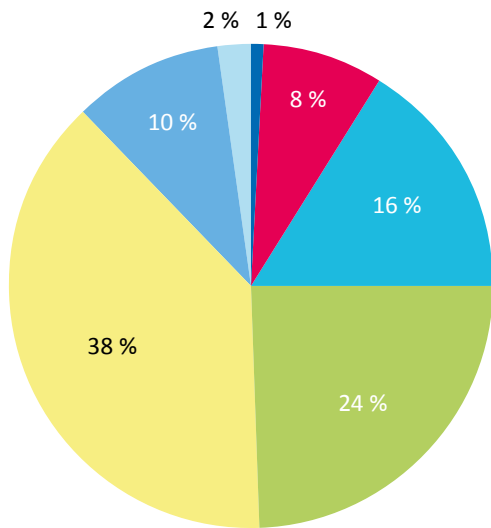
Alle 9-vuotiaat	429
9–11-vuotiaat	3 421
12–14-vuotiaat	4 738
15–17-vuotiaat	2 770
18–21-vuotiaat	2 489
22–25-vuotiaat	1 071
yli 25-vuotiaat	123
yhteensä	11 954

Nuorten tukilinja

Vuonna 2025 Nuorten tukilinjalla vastattiin 5860 puhelun ja vastaamattomia soittonyrytyksiä tuli noin 13 600 kappaletta.

Vastaanotetuista yhteydenotoista 42 prosenttia oli **keskustelupuheluita**, joissa työntekijän ja soittajan välille syntyi keskusteluyhteys. **Hiljaisia yhteydenottoja**, joissa puhelu yhdistyi, mutta yhteydenottaja ei puhunut mitään oli 39 prosenttia. Hiljaisten yhteydenottojen takana on usein soittaja, joka testaa palvelua ennen kuin uskaltuu puhumaan asioistaan. **Kohderyhmään kuulumattomia** puheluita oli 11 prosenttia. Puheluista 7 prosenttia oli yhteydenottoja, joissa puhelun soittaja oli nuori, mutta vastavuoroista keskustelua ei syntynyt. Näissä puheluissa yhteydenottaja esimerkiksi huusi tai kiroili puhelun vastanneelle työntekijälle.

Nuorten tukilinjan keskustelupuheluiden soittajat ikäryhmittäin 2025

Alle 9-vuotiaat	22
9–11-vuotiaat	204
12–14-vuotiaat	404
15–17-vuotiaat	582
18–21-vuotiaat	944
22–25-vuotiaat	252
yli 25-vuotiaat	54
yhteensä	2 462

Puheluiden soittajista 69 prosenttia oli tyttöjä ja 27 prosenttia poikia. Neljässä prosentissa yhteydenotoista nuoren sukupuoli ei selvinnyt yhteydenoton aikana.

Nuorten tukilinjan yhteydenotoista 62 prosenttia tuli 15–21-vuotiailta nuorilta. Eniten puheluita tuli 18–21-vuotiailta (38 prosenttia). Puheluista 24 prosenttia tilastoitiin 15–17-vuotiaiden ja 16 prosenttia 12–14-vuotiaiden yhteydenotoiksi.

Puheluiden kestot vaihtelivat muutamasta minuutista tuntiin. Puheluista 41 prosenttia oli kestoltaan 16–30 minuuttia, 39 prosenttia puheluista oli kestoltaan alle 15 minuuttia ja 20 prosenttia puheluista kesti yli puoli tuntia. Tukilinjan puheluiden kestot on rajattu maksimissaan 45 minuuttiin, mutta tilanteen mukaan tästä voidaan joustaa.

Nuorten tukilinjalta on mahdollista varata henkilökohtainen soittoaika MLL:n työntekijälle. Soittoaika on anonyymi, eli nuoren ei tarvitse antaa itsestään tietoja sitä varatessaan. Nuori saa numeron, johon soittaa sovittuna ajankohtana. Palvelu on maksuton. Nuoren on myös mahdollista varata soittoaika suoraan MLL:n Nuortennetissä sijaitsevasta ajanvarauskalenterista. Soittoaikoille pääsi jonottamatta ja nuoren haluamana ajankohtana ja niin monta kertaa kuin oli tarve.

Vuonna 2025 soittoaikoja varattiin 50, joista 40 toteutui. Tunnin mittaisilla soittoaikoilla keskusteltiin yleisemmin psyykkiseen terveyteen liittyvistä teemoista kuten masennuksesta, ahdistuksesta, itsemurha- ja kuolemanajatuksista.

Chat ja nettikirjepalvelu

Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin ja Barn- och Ungdomstelefonen samt nätbrevtjänstin digikanavissa vastattiin yhteensä 5 681 yhteydenottoon. Näistä 3 857 oli chat-keskusteluita, 1 514 nettikirjevastauksia ja 191 ajanvarauschat-keskusteluita. Lisäksi Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin työntekijät vastasivat 310 Nuortennetin keskustelualueen viestiin, jossa nuori toivoi aikuisen vastausta.

Chat

Chatissa lapsi tai nuori keskustelee yksityiskeskustelussa MLL:n päivystäjän kanssa. Vastaanotetuista 3 857 chat-keskustelusta 74 prosenttia oli keskusteluyhteydenottoja, 22 prosenttia hiljaisia yhteydenottoja ja 2 prosentissa yhteydenotoista vuoropuhelua yhteyttä ottavan lapsen tai nuoren kanssa ei syntynyt. Vastatuista yhteydenotoista 2 prosenttia tuli kohderyhmään kuulumattomilta yhteydenottajilta.

Ennen chat-keskustelua yhteydenottaja valitsee valmiista vaihtoehdoista taustatiedoiksi ikäryhmän ja sukupuolen. Yhteydenottajista 75 prosenttia merkitsi sukupuoleksi tyttö, 15 prosenttia poika ja 5 prosenttia teki valinnan jokin muu. Viidessä prosentissa yhteydenottoista sukupuolen taustatiedot puuttuivat. Yhteydenottajista 31 prosenttia merkitsi iäkseen 12–14 vuotta, 23 prosenttia 15–17 vuotta ja 21 prosenttia 18–21 vuotta. 11 prosenttia merkitsi olevansa alle 12-vuotiaita ja 14 prosenttia yli 21-vuotiaita.

Chat-keskustelujen kestot vaihtelivat alle 15 minuuttista useaan tuntiin. Keskusteluista 24 % kesti alle 15 minuuttia, 28 prosenttia 16–30 minuuttia, 29 prosenttia 31–60 minuuttia, 17 prosenttia 61–120 minuuttia ja 3 prosenttia yli kaksi tuntia.

Kaikkien päivystäjien ollessa varattuja lapsi tai nuori voi jonottaa vapautuvaa päivystäjää. Koska keskustelut voivat olla pitkiä, jonossa voi olla enimmillään neljä yhteydenottajaa.

Nettikirjeet

Nettikirjepalvelu on anonyymi viestipalvelu, johon voi kirjoittaa luotuaan tunnuksen ja salasanan. Yhteydenottaja voi halutessaan jatkaa kirjeenvaihtoa.

Kirjepalveluun kirjottaneista 73 prosenttia oli valinnut sukupuolekseen tyttö, 16 prosenttia poika ja 6 prosenttia merkitsi sukupuolekseen jokin muu. 6 prosentissa yhteydenottaja ei halunnut kertoa sukupuoltaan. Suurin osa kirjoittaneista, 49 prosenttia oli 12–14-vuotiaita ja 23 prosenttia 15–17-vuotiaita yhteydenottajia. Kirjoittaneista 16 prosenttia oli yli 18-vuotiaita ja 13 prosenttia alle 12-vuotiaita yhteydenottajia. Vuonna 2025 yhteydenottajista 82 prosenttia kirjoitti yhden kirjeen ja 18 prosenttia kävi kirjeenvaihtoa. Yhteydenottajille kirjoitettiin yhteensä 1 514 nettikirjevastausta. Palveluun kirjoitti 884 lasta ja nuorta.

Kirjepalvelu tarjoaa lapsille ja nuorille mahdollisuuden saada pitkäaikaisesti aikuisen tukea ja kannattelua elämänsä. Usein kirjeenvaihdot olivat muutaman kirjeen mittaisia, mutta moni useamman kirjeen kirjoittaneista oli tukeutunut palveluun usean kuukauden ajan.

Vastauskirjeet kirjoitettiin huolellisesti. Kolmen tunnin päivystyksen aikana päivystäjät vastasivat tavallisimmin 2–3 kirjeeseen. Kirjeet kirjoitettiin MLL:n työntekijän ohjauksessa.

Yhteydenottojen aiheet vuonna 2025

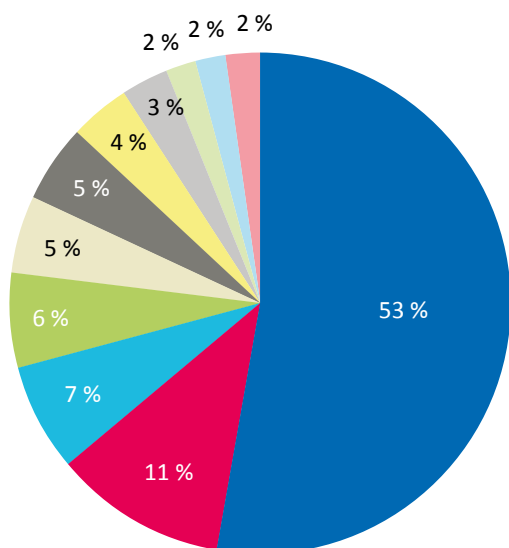
Lasten ja nuorten puhelimessa, chatissa ja nettikirjeissä

Jokainen palveluun tullut yhteydenotto tilastoidaan. Keskustelu yhteydenottojen aiheet merkitään yli 100 aihetta kattavaan tilastointiohjelmaan. Yksi yhteydenotto voi käsitellä useampaa aihetta, joista tilastoidessa

valitaan ensisijainen aihe. Yhteydenottoaiheet on luokiteltu yhteentoista teemaluokkaan. Yleisimpiä yhteydenoton aiheita puhelimessa vuonna 2025 olivat arjessa koettu yksinäisyys, seksuaalisuus sekä vapaa-aika ja koulu. Chatissa ja nettikirjeissä yleisimpiä yhteydenoton aiheita olivat psyykinen terveys, vertaissuhteet sekä koti ja perhe.

Yleisimmät teemat Lasten ja nuorten puhelimessa 2025

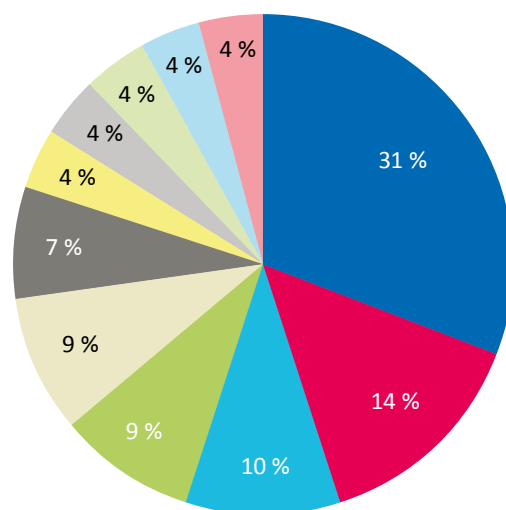
Yksi yhteydenotto voi sisältää useamman aiheen.

yhteensä 9 532

Chat- ja nettikirje yhteydenottojen teemat 2025

Yksi yhteydenotto voi sisältää useamman aiheen.

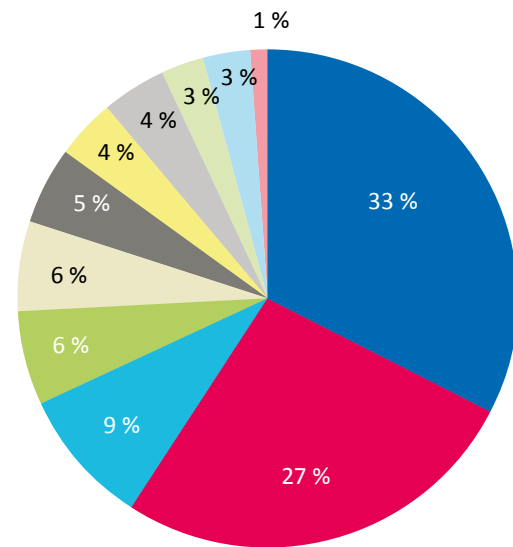
yhteensä 6 946

Nuorten tukilinjalla

Yleisimmät yhteydenoton aiheet Nuorten tukilinjalla olivat yksinäisyyden kokemukset sekä psyykkiseen terveyteen liittyvät huolet. Huolien taustalla oli erilaisia syitä muun muassa pitkään jatkunut ahdistuneisuus, psyykinen sairaus sekä pelko itsensä satuttamisesta. Yhteydenotoissa kuului myös nuorten huoli kavereiden voinnista. Nuorten tukilinjaa lähestyttiin usein teemoilla, joissa käsiteltiin itsetuhoisia ja/tai itsemurha-ajatuksia. Itsetuhoisilla aiheilla lähestyneistä nuorista suurin osa kertoi puhuvansa aiheesta ensimmäistä kertaa.

Yleisimmät teemat Nuorten tukilinjalla 2025

Yksi yhteydenotto voi sisältää useamman aiheen.

Arjen yksinäisyys	1 231
Psyykinen terveys	1 015
Vapaa-aika ja koulu	315
Vertaissuhteet	233
Koti ja perhe	221
Fyysinen terveys	185
Kiusaaminen	142
Seksuaalisuus	133
Sekalaiset	97
Kaltoinkohtelu	96
Oma kehitys ja ulkonäkö	3
yhteensä	3 700

Avun hakemiseen motivointi ja jatko-ohjaus

Moni yhteyttä ottanut lapsi tai nuori kaisi aikuista, jonka kanssa keskusteltiin ja tulla kuuluksi sekä ymmärretyksi oman asiansa kanssa. Monella oli elämässään niin suuria huolia, että heitä rohkaistiin ja tuettiin avunhakemiseen ammattilaistaholta.

Yhteydenottajille tarjottiin myös palvelun puolelta apua avunhakemiseen. Näissä yhteydenotoissa MLL:n työntekijä sopi yhdessä nuoren kanssa, mitä tämä apu olisi ja mitä lapsen tilanteesta kerrottaisiin ammatilliselle, johon palvelusta otettaisiin yhteyttä. Yleisimmin työntekijä oli yhteydessä hätäkeskukseen tai otti yhteyttä lapsen tai nuoren hyvinvointialueen sosiaalitoimeen.

Useilla yhteydenottajilla oli avunhakemiseen liittyviä huolia, joista päivystäjät keskustelivat yhteydenottajien kanssa. Yleisiä huolia olivat, että asiaa ei otettaisi vakavasti, tilanne muuttuisi huonommaksi tai että hakemalla apua veisi paikan sellaiselta lapselta tai nuorelta, joka tarvitsee apua vielä enemmän.

Ammattituesta keskusteltiin eniten nettikirjeissä. 61 prosentissa vastauskirjeistä yhteydenottajia rohkaistiin ja kannustettiin hakemaan itselleen ammattiapua. Chat-keskusteluissa prosentissa, puhelinkeskusteluissa 13 prosentissa yhteydenottajaa kannustettiin hakemaan ammattiapua.

Ajanvarauschatista ammatillaisen tukea

Lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus varata myös henkilökohtainen, anonyymi ja luottamuksellinen chat-aika MLL:n työntekijän kanssa. Vuonna 2025 ajanvarauschatissa tarjottiin 311 chat-aikaa. Ajanvarauksesta 59 prosenttia (n=191) saapui varaamalleen ajalle. Ajanvarauschatissa keskusteltiin yleisimmin psyykkiseen terveyteen, kotiin ja perheeseen ja vertaisuuksiin liittyvistä aiheista. 42 prosenttia ajanvarauschat-keskusteluja käyneistä nuorista, oli 12–14-vuotiaita, 12 prosenttia 15–17-vuotiaita ja 25 prosenttia 18–25-vuotiaita. 74 prosenttia keskusteluja käyneistä ilmoitti sukupuolekseen tyttö.

Jatkokeskusteluajoja toteutui useimmin itsesuojelun, haastaviin kotitilanteisiin, omaan psyykkiseen hyvinvointiin ja yksinäisyyteen liittyvissä yhteydenotoissa. Taustalla oli usein myös kokemuksia kiusaamisesta. Psyykkiseen terveyteen liittyvissä yhteydenotoissa kerrottiin paljon ahdistuksesta ja itsesuojelusta. Yhteydenottaja koki usein olevansa yksin tunteidensa kanssa ja niistä puhuminen koettiin vaikeaksi. Joskus työntekijä saattoi kontaktoida nuoren tukitahon tämän luvalla.

Ajanvarauschatissa palautetta annettiin chat-alustan loppukyselyssä 63 keskustelun jälkeen. Ajanvarausasiakkaista 92 prosenttia vastasi keskustelun hyödyttäneen häntä ja 86 prosenttia suosittelisi palvelua samassa tilanteessa olevalle nuorelle.

Finnish Safer Internet Centre -hanke

MLL on mukana Taide- ja kulttuuriviraston ja Pelastuskeskuksen kanssa EU:n rahoittamassa Finnish Safer Internet Centre -hankkeessa, joka on osa Euroopassa toimivaa Safer Internet Centres -verkostoa (SIC). Hanke edistää lasten ja nuorten hyvinvointia suhteessa digitaaliseen mediaan sekä tuo eurooppalaisia lasten ja nuorten kanssa työskenteleviä ammatillaisia yhteen jakamaan tietoa ja osaamista.

Vuonna 2025 mediaan liittyvistä aiheista keskusteltiin 601 yhteydenotossa. Yleisimpiä teemaan liittyviä aiheita olivat ihmissuhteisiin, haitallisiin sisältöihin, pelaamiseen ja kiusaamiseen liittyvät aiheet. Näistä keskusteltiin kaikissa palvelun kanavissa ja ne kuuluivat kaikenikäisten ja eri sukupuolta olevien lasten ja nuorten yhteydenotoissa.

Yleisimmin mediaan liittyvät ilmiöt liittyivät yhteydenotoissa muiden lasten ja nuorten elämään liittyvien

teemojen kanssa. Ihmissuhteisiin liittyvissä yhteydenotoissa tavallista oli, että ystävyys- ja seurustelusuhdetta solmittiin digitaalisilla alustoilla. Haitallisia sisältöjä koskevista yhteydenotoista keskusteltiin lapsille ja nuorille sopimattomien pelien pelaamisesta tai pornografisen sisällön katsomisesta. Myös sotauutisoita ja -videot kuuluivat yhteydenotoissa. Kiusaamiseen liittyvissä yhteydenotoissa tavallista oli, että kiusaamista tapahtui jollakin sosiaalisen median alustalla. Yleistä oli, että esimerkiksi koulussa tapahtuva kiusaaminen jatkui koulupäivien ulkopuolella somessa.

Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin edustaja osallistui säännöllisesti SIC-verkoston tapaamisiin ja kausittaisiin seminaareihin, joissa vaihdettiin ajankohtaista tietoa verkoston kesken.

Päivystystoiminta vuonna 2025

Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin yhteydenottoihin vastaavat MLL:n kouluttamat vapaaehtoiset päivystäjät. Päivystäminen tapahtuu ryhmäpäivystyksessä. Päivystysryhmää ohjaa MLL:n työntekijä, joka tukee päivystyksen aikana vapaaehtoisia päivystäjiä ja tarvittaessa ottaa vastuun yksittäisestä yhteydenotosta. Yksi päivystysvuoro kestää 3 tuntia 45 minuuttia. Päivystysvuoroja toteutetaan sekä päivystyspisteissä että etävuoroina. Sekä lähettä etävuoroissa päivystäjillä on aina MLL:n työntekijä tukenaan.

Vuonna 2025 Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin ja Barn- och Ungdomstelefonen samt nätbrevtjänstint toimintaan osallistui 252 vapaaehtoista päivystäjää. Päivystyskäyntejä tehtiin vuoden aikana yhteensä 2 242 eli palvelun päivystäjät tekivät yhteensä yli 8 400 tuntia vapaaehtoistyötä.

Vuonna 2025 Auttavien palveluiden vapaaehtoisille päivystäjille toteutettiin päivystäjäkysely, jonka avulla kartoitettiin päivystäjien kokemuksia päivystystyöstä ja kehitetään toimintaa tulosten pohjalta. Kyselyn tulokset (n=159) olivat erinomaisia: 100 % vastaajista koki tekemänsä päivystystyön tärkeäksi, 100 % koki toiminnassa auttamisen iloa ja 96 prosenttia sai toiminnasta merkitystä omaan elämään. Päivystysohjaajan läsnäolon ja palautteen mielekkyyttä lisäävänä tekijänä päivystystyössä mainitsi 96 prosenttia vastaajista.

Vuonna 2025 järjestettiin kaksi Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin päivystäjän peruskurssia, joilta valmistui 26 uutta päivystäjää. Barn- och Ungdomstelefonen samt nätbrevtjänstint päivystäjiä valmistui yhdeltä peruskurs sillta kolme. Päivystäjät valitaan peruskurs sille haastattelun kautta. MLL selvittää Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin vapaaehtoistoimintaan lähtevien rikostaustan.

Vuonna 2025 päivystäjille järjestettiin viisi täydennyskoulutusta, joiden aiheita olivat lasten ja nuorten kohtaaminen kriisissä, mediakasvatus ja turvataidot digitaalisessa ympäristössä, uusperheen aikuinen, asiaa syömishäiriöstä ja syömishäiriösensitiivisyydestä sekä miten puhua seksistä lasten ja nuorten kanssa. Täydennyskoulutusten lisäksi päivystäjille järjestettiin kaikilla kolmella päivystyspaikkakunnalla yhteensä kuusi virkistystilaisuutta.

Nuorten tukilinjan toiminta 2025

Nuorten tukilinjalla yhteydenottoihin vastaavat MLL:n työntekijät, jotka ovat sosiaalialan ammattilaisia. Yksi päivystysvuoro on kestoaltaan neljä tuntia (20–24), ja vuorossa on aina yksi tai kaksi työntekijää vastaamassa yhteydenottoihin.

Tukilinjan työntekijät tarjoavat nuorille muun muassa tukea vaikeiden tunteiden käsittelyyn, auttavat nuorta pohtimaan keinoja oman tilanteen helpottamiseksi sekä auttavat palveluihin pääsemisessä miettimällä sopivia jatko-ohjaustahoja. Akuuteissa tilanteissa ollaan nuoren luvalla yhteydessä Hätäkeskukseen tai Sosiaalipäivystykseen.

Nuorelle voidaan tarjota soittoaika samalle viikolle, jolloin hän pääsee jatkamaan keskustelua MLL:n työntekijän kanssa. Soittoaikat sijoittuvat arkipäiviin klo 9–17 välille. Nuori voi varata useamman soittoaajan samalle työntekijälle. Työntekijä voi olla myös yhteydessä nuoren omaan työntekijään ja päivittää nuoren tilannetta hänen luvallaan.

Lasten ja nuorten palaute

Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin palveluita käyttäneet lapset ja nuoret antoivat monin tavoin palautetta palveluista. Eniten palautetta saatiin yhteydenottojen aikana, esimerkiksi puhelun tai chat-keskustelun lopussa. Palautetta tuli myös nettikirje-palvelun ja chat-palvelun palautelomakkeiden kautta.

Puhelut

Päivystäjät kirjasivat 1 246 puhelukeskustelun aikana annettua palautetta. Palautteista 93 prosenttia oli positiivisia. Yleisimmin päivystäjä oli kirjannut yhteydenottajan kiittäneen keskustelusta tai kertoneen keskustelun helpottaneen oloa tai tuoneen hyvää mieltä. Osa yhteydenottajista kiitti saamistaan vinkeistä tai saaneensa rohkeutta hakea apua itselleen. Kielteisissä palautteissa yhteydenottaja päätti puhelun usein huutamalla päivystäjälle ja sulke-malla sitten nopeasti puhelimen. Muutama yhteydenottaja kertoi pettyneensä kohtaamiseen esimerkiksi kertoen, että hänen asiansa oli sivuutettu tai että päivystäjä ei ollut kuu-lostanut kiinnostuneelta hänen asiastaan.

"Kiitos, olo helpottui kun juttelit mun kanssa hetken."

Nuorten tukilinja

Nuorten tukilinjan päivystäjät kirjasivat 1 037 puhelinkes-kustelun aikana annettua palautetta. Palautetta antaneista nuorista 95 prosenttia koki puhelun positiivisena. Yleisim-min työntekijä oli kirjannut nuoren kiittäneen keskustelusta sekä kertoneen puhelun helpottaneen oloa. Tukilinjan aukioloaikojen laajentaminen viikonloppuihin sai nuoril-ta paljon positiivista palautetta. Usea nuori toi esiin, että Tukilinja on ainoa paikka, josta he saavat ammattilaisen apua iltaisin, viikonloppuisin ja loma-aikoina.

"Tää keskustelu selkeytti mun mieltä ja rauhoitti kehoa. Kiitos, kun autoit!"

Chat-keskustelut

Chat-yhteydenoton päätyttyä yhteydenottajalla oli mah-dollisuus halutessaan vastata lyhyeen palautekyselyyn. Vuonna 2025 yhteensä 1 386 chat-yhteydenottajaa antoi palautetta yhteydenoton päätyttyä. Palautetta antaneista 72 prosenttia koki keskustelun hyödyttäneen häntä ja 76 prosenttia suosittelisi palvelua vastaavassa tilanteessa ole-valle lapselle tai nuorelle.

Päivystäjät kirjasivat 1 375 palautetta chat-keskuste-luista. Näistä 92 prosenttia oli positiivisia. Yhteydenottaja oli usein kiittänyt keskustelusta ja kertonut sen helpotta-neen oloa. Kielteisissä palautteissa yleisimmin yhteyden-ottaja kertoi jonottaneensa chatiin pitkän ajan, joskus useampana päivänä, ennen kuin pääsi keskustelemaan.

"Ootte ihania <3 Tää keskustelu auttoi mua tosi paljon."

Nettikirjeet

Yhteyttä ottaneet lapset ja nuoret jättivät 84 palautet-ta palautelomakkeen kautta. Palautetta antaneista 44 oli kirjoittanut yhden kirjeen ja 40 useamman kirjeen palve-luun. Yhden kirjeen kirjoittaneiden palautteet olivat pää-osin positiivisia. Tärkeimpänä saadussa vastauskirjeessä pidettiin, että kirjoittajan asioita ei vähätelty, vastauskirje tuntui henkilökohtaiselta, vastaus antoi toivoa ja sai olon tuntumaan paremmalta. Yhden kirjeen kirjoittaneista 16 prosenttia kertoi palautteessa aikovansa tehdä mieltä vai-vaavalle asialle jotakin. Useamman kirjeen kirjoittaneet antoivat kirjeenvaihdolle kouluarvosanan, joiden keski-arvo oli 8,5. Kirjeenvaihtoa käyneistä vastaajista 30 pro-senttia kertoi hakeneensa apua itselleen aloitettuaan kirjeenvaihdon. Negatiivinen palaute käsitteli lähinnä tek-nisiä ongelmia, kuten tunnusten unohtumista ja vaikeuk-sia kirjautua nettikirjepalveluun sekä harmitusta siitä, että vastauskirjettä joutui odottamaan.

Palautelomakkeen kautta tuli 49 palautetta, joiden käyttäjät eivät olleet kirjoittaneet nettikirjepalveluun. Näissä palautteissa yleisimmin harmiteltiin sitä, ettei kir-jettä päässyt kirjoittamaan palvelun ruuhkaisuuden vuok-si, ja toivottiin lisää resursseja palveluun.

Päivystäjät kirjasivat 133 nettikirjeessä annettua palautetta. Näistä 82 prosenttia oli positiivisia. Positiivi-sissa palautteissa yhteydenottaja oli kiittänyt saamastaan kirjeestä, kertonut siitä tulleen hyvän mielen tai että kirje oli helpottanut oloa. Osa palautteista oli neutraaleja tai kehitysehdotuksia liittyen esimerkiksi Nuortennetti-netti-sivuston sisältöihin. Kielteisissä palautteissa yhtey-denottaja kertoi, että hänen viestinsä sisältöä ei ollut ymmärretty tai että hänen ongelmaansa oli vähätelty.

"Mulle on ollu niin paljon apua tästä kirjeenvaihdosta! Kiitos!!"

Kohtaamisen tavoitteet Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin vapaaehtoistoiminnassa

Kuunteleminen:

vapaaehtoinen pysähtyy kuuntelemaan ja antaa lapselle ja nuorelle aikaansa sen verran kuin tämä tarvitsee.

Vaikeiden tunteiden sietäminen:

vapaaehtoinen jakaa lapsen ja nuoren kanssa tämän vaikeat tunteet (esimerkiksi suru, huoli, ärtymys).

Henkilökohtaisesti kohdattu:

vapaaehtoinen välittää lapselle ja nuorelle kokemuksen siitä, että on kiinnostunut juuri hänestä ja hänen asiastaan.

Itsetunnon tukeminen:

vapaaehtoinen kannustaa ja rohkaisee lasta ja nuorta ja kertoo, että lapsi on hyvä juuri sellaisena kuin hän on.

Tiedon välittäminen:

vapaaehtoinen tukee tiedoillaan lasta ja nuorta arkisissa asioissa.

Ammattiavusta kertominen ja avunhakemiseen motivoiminen:

aikuinen tekee eri alojen ammattilaisten työn läpinäkyväksi ja miettii yhdessä lapsen ja nuoren kanssa eri tapoja, miten vaikeasta asiasta voi puhua.

Toivon välittäminen:

vapaaehtoinen luo uskoa tulevaisuuteen ja mahdollisuuksiin selvittää vaikeistakin tilanteista.

Toimintaa ohjaavat eettiset periaatteet

Auttavat puhelin- ja digipalvelut kuuluvat Vapaaehtoisen puhelin- ja verkkoauttamisen eettisten periaatteiden neuvottelukuntaan (PuhEet).

PuhEetiin kuuluvien yhteisöjen sopimissa periaatteissa on määritelty yhteisöjen tarjoaman palvelun luonne sekä oikeudet ja velvollisuudet niin yhteydenottajalle, päivystäjälle kuin taustaorganisaatiolle.

Periaatteet on tiivistetty seuraaviin kolmeen kohtaan:

1. Palvelusta ja sen laadusta vastaa ylläpitäjäyhteisö, joka voi olla esimerkiksi yhdistys, säätiö tai seurakunta. Toiminta on yleishyödyllistä eikä palvelun ylläpitäjäyhteisö saa siitä taloudellista hyötyä.
2. Yhteydenottajalle tarjotaan mahdollisuutta tulla kuuluksi kyseiseen palveluun kuuluvissa asioissa. Palvelussa toteutuvat luottamuksellisuus, nimettömyys ja yhteydenottajan kunnioittaminen.
3. Päivystäjä on vapaaehtoinen tai palkattu, palvelun ylläpitäjäyhteisön tehtävään valitsema ja kouluttama henkilö, joka saa tehtävänsä tukea ja ohjausta. Päivystäjällä on oikeus pysyä nimettömänä ja olla suostumatta epäasialliseen kohteluun.

Digitaalisten palvelujen laatukriteerit

Lasten ja nuorten puhelimelle ja chatille on määritelty digitaalisten palvelujen laatukriteerit yhdessä lapsiasiavaltuutetun kanssa.

- MLL:n palveluissa (chat, nettikirjeet, puhelin) lapsen tai nuoren kohtaa aina ihminen, eikä tekoälyä käytetä kohtaamisissa missään vaiheessa lapsen tai nuoren asioidessa palveluissa.
- MLL:n alaikäisille suunnatuissa digipalveluissa vapaaehtoisten työntekijöiden rikosrekisteriotteet on tarkistettu ennen lasten ja nuorten kanssa työskentelyä. ([Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä](#))
- Vapaaehtoisten työntekijöiden rekrytointiin, koulutukseen ja ammattilaisten rooliin vapaaehtoisten tukena panostetaan huolellisesti. Työntekijöillä on osaamista digitaalisesta ja ikätasoisesta vuorovaikutuksesta, digitaaliseen vuorovaikutukseen sovelletuista kohtaamisen taidoista, ymmärrystä arvioida lapsen tilannetta ja tuen tarvetta sekä tietoa ohjata lasta tarvittaessa eteenpäin muiden palvelujen piiriin.
- Viranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön käytännöt ovat selkeitä ja yhdessä etukäteen sovittuja. Viranomaisyhteistyöstä vastuu on aina ammattilaisella.
- Lapselle tai nuorelle annetaan ymmärrettävää tietoa siitä, millaisessa palvelussa hän asioi ja mitä apua hän voi palvelusta saada, mihin hänen antamiaan tietoja käytetään tai millaista jatko-ohjausta hänelle annetaan.
- Jonotusaika chat-palveluun pidetään kohtuullisena. Jonoon otetaan maksimissaan niin monta lasta tai nuorta kuin realistisesti aukioloaikana on mahdollisuutta kohdata.
- Lapsille ja nuorille on tarjolla palvelussa [paikka](#), johon kohtaamisen puutteista tai epäoikeudenmukaisuuden kokemuksista digipalveluissa voi ilmoittaa.
- Matalan kynnyksen digipalvelujen tuloksellisuutta ja hyötyjä lapselle tai nuorelle pyritään seuraamaan palautteiden avulla ja palvelua kehitetään tietoperusteisesti.
- Palvelun yhteydenotoista kootaan kerran vuodessa [raportti](#), jossa yhteydenottojen määrät ja yhteydenottojen aiheet on raportoitu mahdollisimman tarkasti.

Toimintaa tukeneet tahot

Vuonna 2025 Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin toimintaa tukivat STEA, useat yritykset ja yksityishenkilöt sekä 18 koulua, joissa tehtiin päivätyökeräys Lasten ja nuorten puhelimen ja chatin hyväksi. Nuorten tukilinjan toimintaa tukivat STEA sekä Ragnar Ekbergin Säätiö.

Päivätyökeräykseen osallistuneet koulut:

Kuninkaantien lukio

Tenetin koulu

Riistaveden yhtenäiskoulu (yläkoulu)

Puistokadun koulu

Taanilan koulu

Närpes högstadieskola

Posion peruskoulu

Lopen yhtenäiskoulu

Kinnulan keskuskoulun oppilaskunta

Kottby grundskola

Valkealan yhtenäiskoulu 5–9. luokat

Merilahden peruskoulu

Korsholms högstadium

Iitin lukio

Hämeenkyrön yhteiskoulu

Sysmän Yhteiskoulu ja lukio

Jokirinteen koulu 7. luokat

Kristinestads gymnasium

Lasten ja nuorten puhelin

p. 116 111

- arkisin klo 14–20, viikonloppuisin ja juhlapyhinä klo 17–20
- puhelu on maksuton

Nuorten tukilinja

p. 116 111

- joka ilta klo 20–24
- puheluihin vastaa MLL:n ammattilainen

Nettikirjepalvelu ja chat

- Chat päivystää jokaisena päivänä klo 17–20, juhlapyhinä klo 17–20

Barn- och Ungomstelefonen samt nätbrevtjänsten

p. 0800 96 116

- må-ti kl. 14–17, ons-to kl 14–20
- Nätbrevtjänsten skriv.mll.fi

nuortennetti.fi

ung.mll.fi

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

Suomen Safer
Internet -hanke

Euroopan unionin
osarahoittama

Euroopan unionin rahoittama. Esitetyt näkemykset ja mielipiteet ovat ainoastaan tämän tekstin laatijoiden näkemyksiä eivätkä välttämättä vastaa Euroopan unionin kantaa. Euroopan unioni ja avustuksen myöntävä viranomais eivät ole vastuussa niistä.